Економіка учора 12:47 Читать на русском

Кадрів бракує, але іноземців не кличуть: чому Україна не повторює шлях Польщі

Лариса Крупко
Редактор

Польща залучила понад 1,2 млн іноземних працівників, тоді як Україна попри кадровий дефіцит поки робить ставку на повернення власних громадян / Depositphotos

У країнах ЄС із низьким безробіттям і старінням населення залучення іноземних працівників уже стало звичною практикою. За даними міністерств праці та промисловості **Чехії**, іноземці становили 18,6% від усієї зайнятості в країні у 2024 році. Польща поки не досягла цієї цифри, але рухається саме туди. Україна на цьому тлі — окремий випадок: кадровий дефіцит є, але масово не залучає іноземців.

Як Польща дійшла до 1,3 млн іноземних працівників

Сучасний польський ринок праці є результатом демографічних змін і масштабної трудової міграції. Народжуваність у країні впала з понад трьох дітей на жінку в 1960-х до менш ніж 1,5 у 2000-х і залишається нижче рівня відтворення населення. Паралельно після вступу до ЄС у 2004 році сотні тисяч поляків виїхали на заробітки до Британії та Німеччини, через що ринок праці відчув дефіцит кадрів.

Щоб закрити цей дефіцит, Польща почала відточувати процедуру залучення іноземців ще до того, як криза стала критичною. Для громадян України, Грузії, Молдови, Вірменії та Білорусі запрацювала спрощена система: роботодавець оформлює "освядчення" — декларацію про доручення роботи, і людина може приступати без повноцінного дозволу. Для інших діє стандартний дозвіл типу А через воєводське управління: термін розгляду близько трьох місяців, вартість 300–500 злотих. З червня 2025 року всі дозволи оформлюються виключно онлайн.

Після 2014 року Польща почала спрощувати доступ до ринку праці для громадян пострадянських країн. Упродовж наступних років вона стала одним із ключових центрів залучення тимчасових трудових мігрантів серед держав ОЕСР. Саме українці заповнили ніші, де поляки не хотіли працювати: збирати полуницю в полях, працювати на складах та будівництві. Ефект виявився відчутним: українські працівники щороку збільшували пропозицію праці та забезпечували приріст ВВП.

Після початку повномасштабного вторгнення **Польща прийняла мільйони українців**, частина яких з часом стала повноцінними учасниками ринку праці. Вже у 2024 році українці, які становили близько 5% усіх працівників у Польщі, сплатили до польського держбюджету через податки та соціальні внески близько 15,1 млрд злотих, а це понад 3,6 млрд євро.

Сьогодні Польща продовжує розширювати географію трудової міграції. Якщо раніше основний потік неєвропейських мігрантів ішов з Індії та Непалу, то у 2024 році лідерами стали **філіппінці та колумбійці**. Філіппінці отримали 25 000 дозволів, кількість колумбійців потроїлась, а індонезійців побільшало на 50%. Вони поступово займають вакансії у харчовій промисловості, логістиці та будівництві, де зберігається структурний дефіцит робочої сили.

Станом на початок 2026 року кількість іноземців, зареєстрованих у польській системі соціального страхування ZUS, досягла 1,295 млн осіб — понад 3% від усього населення країни. Кількість українців серед них зросла майже на 10% за рік.

Україна: дефіцит кадрів є, але поки не готова масово залучати іноземців

Попри повідомлення про масову появу трудових мігрантів в Україні, дані Міністерства внутрішніх справ України показують іншу картину: у 2025 році видано лише 9 574 дозволи на працевлаштування іноземців. Для порівняння: у 2021 році їх було майже вдвічі більше — 21,8 тисячі. Після початку повномасштабного вторгнення показник різко впав і досі не відновився. Реальна кількість тих, хто фактично приступив до роботи, ще менша: з 9 574 дозволів, виданих у 2025 році, посвідки на тимчасове проживання отримали лише 4 975 осіб. Решта або не подала трудові договори, або не дійшла до фінального етапу оформлення.

Цифри по окремих країнах теж показові. За даними Державної міграційної служби України, громадяни Бангладешу отримали у 2025 році 600 дозволів, але лише 32 робочі візи та 7 посвідок на тимчасове проживання. Для пакистанців — 374 дозволів, 29 робочих віз і 7 посвідок. Навіть серед громадян Індії, яких найбільше серед азійських трудових мігрантів, — лише 946 дозволів, 344 робочі візи та 220 посвідок.

Причина, зокрема в самій процедурі. На відміну від польського "освядчення", яке оформлюється за лічені дні, іноземець в Україні має пройти кілька послідовних етапів: отримати дозвіл у центрі зайнятості, оформити робочу візу і лише потім — посвідку на тимчасове проживання. Головна проблема не у вартості, а в тривалості та кількості кроків.

Водночас дефіцит кадрів в Україні лише посилюється. За даними OLX Робота, найбільше **не вистачає працівників** у виробництві, будівництві та логістиці, а кількість вакансій із компенсацією оренди житла вже зросла вдвічі. Це свідчить про посилення конкуренції за робочу силу на ринку праці.

Як показує статистика OLX Робота, зі сторони роботодавців вже спостерігається інтерес до залучення іноземних працівників, зокрема на будівництво та інші робітничі спеціальності. Однак наразі важко оцінити, наскільки це масова тенденція.

Голова Державної міграційної служби Наталія Науменко в **інтерв'ю** "Главкому" заявила: "Треба дуже обережно ставитися до покращення демографічної ситуації шляхом збільшення кількості іноземців, які прибувають в Україну. Це — шлях в нікуди. Бо вирішуючи одну проблему, ми можемо створити дуже багато інших, які не зможемо подолати".

Головний контраст

Польща пройшла шлях від країни еміграції до країни, що залучає трудових мігрантів, і зробила це завдяки спрощеній процедурі, відкритому ринку та чіткій стратегії. Чехія пройшла цей шлях ще раніше.

Масштаб різниці між країнами при цьому залишається разючим: у Польщі офіційно зайняті іноземці становлять понад 3% населення, у Чехії — 18,6% робочої сили. В Україні — менш як 0,03% населення. Розрив — у сто і більше разів.

Водночас підхід України до міграційної політики є принципово іншим. Міністр економіки Олексій Соболев у коментарі РБК-Україна чітко визначив пріоритет: залучення трудових мігрантів наразі не актуальне, головна мета — повернення понад 6 мільйонів українців, які виїхали за кордон. "Нам потрібні українці в Україні. Це значно легший і швидший ресурс, ніж додаткова міграція", — наголосив міністр.

Голова комітету Верховної Ради з питань фінансів Данило Гетманцев також застерігав: масове залучення мігрантів з країн іншого культурного середовища не вирішить проблем України, а може створити нові соціальні та безпекові ризики.

Попри зростаючий дефіцит кадрів, наразі в Україні роблять ставку не на залучення іноземної робочої сили, а на повернення власних громадян. Уряд визначає одним із ключових завдань створення умов для цього: від безпеки та доступного житла до гідної оплати праці, стабільної економіки й соціальної підтримки, що мають стимулювати добровільне повернення українців з-за кордону. Водночас реалізація цього підходу безпосередньо залежить від завершення війни та відновлення спроможності держави забезпечити ці базові умови.

РИНОК ПРАЦІ | ТРУДОВІ МІГРАНТИ | ПОЛЬЩА | ЧЕХІЯ

Всі новини
Всі статті

НОВЕ ВІДЕО

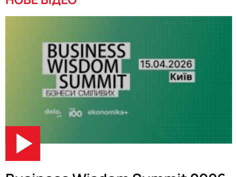

Business Wisdom Summit 2026: як це було

Підписатися на Delo.ua

НОВИНИ ДНЯ

19 хвилин тому
Путін відкинув пропозицію Зеленського щодо мирних перемовин та закликав армію продовжувати воювати

20 хвилин тому
Світові запаси нафти впали до критичного мінімуму: експерти попереджають про стрибок цін

58 хвилин тому
"Укрзалізниця" запустила шість нових вагонів українського виробництва на маршруті до Ужгорода

1 годину тому
Ракети для Patriot та снаряди: Україна узгодила з Норвегією пріоритети військової допомоги

1 годину тому
Заміна "Артемсолі": в Одеській області запрацював новий солезавод

1 годину тому
Енергоринки України та ЄС повністю об'єднають у 2028 році

Відділ реклами
+380 67 223 0178
adv@delo.ua

Зв'язок з редакцією
01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 74 Корпус Б, офіс 11/1
info@delo.ua

Усі матеріали, які розміщені на цьому сайті з посиланням на агентство "Інтерфакс-Україна", не підлягають подальшому відтворенню та/або розповсюдженню в будь-якій формі, крім письмового дозволу агентства «Інтерфакс-Україна».
Матеріали, позначені цими знаками: ПРЕСРЕЛІЗ, АКТУАЛЬНО, ПАРТНЕРСЬКИЙ МАТЕРІАЛ, НОВИНИ КОМПАНІЙ, PR, РЕКЛАМА, ADVERTORIAL, ПРОМО, а також опубліковані в розділі "Новини компаній" публікуються на правах реклами. За зміст реклами відповідальність несуть рекламодавці.

Онлайн-медіа «delo.ua», ідентифікатор медіа – R40-06228. Власник: ТОВ «КОМУНІКАЦІЙНИЙ ХАБ "ЕКОНОМІКА»
Онлайн-медіа «delo.ua» призначене для осіб старше 21 року.
Використання та передрук новин, публікацій та інших матеріалів Delo.ua дозволяється тільки при вказівці активного гіперпосилання на цей матеріал у форматі **"Про це повідомляє видання Delo.ua"** не нижче третього абзацу в тексті.

бізнес/медіа бюро ekonomika+ © 2005-2026

зроблено в ideil.

Файли Cookie

Я дозволяю DELO.UA використовувати файли cookie.

Політика конфіденційності

ПОГОДЖУЮСЬ